

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

társadalmi és közgazdasági hetilap.

A „Muraszombat-járási Magyarosító- és Közművelődési Szakosztály” hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 3 fnt, félszázra 1 fnt 50 kr., egyes szám 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamációk a muraszombati gazd.
főkegylet irodájába küldendők.

Felolós szerkesztő: **WILFINGER KÁROLY.**

Laptulajdonos és kiadó:

A muraszombati gazdasági főkegylet.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztési közlemények a
lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 4 hasábpert sorozati egyszeri hirdetésnél 10 kr.,
többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyitlér pertisora 25 kr.

A muraszombati jót. keresztény nőegylet.

A cím már elegendő arra, hogy meg-
tudjuk, miről van szó, amikor a muraszom-
bati jót. keresztény nőegyletről és annak
működéséről írunk.

A muraszombati hölgyek egy pár évvel
ezelőtt egyletté alakultak, hogy jótékony-
ságukat nagyobb mértékben gyakorolhassák
s a szegények nyomorát áldozatkészégük
által enyhítsék. Hogy ezt megtették, csakis
jösszívőségükről tanusodtak, amiért Isten
áldását kérjük ezen humánus elhatározá-
sokra, a melylyel nemcsak halandók, hanem
Isten előtt is kedvessé tették magokat.
Ezen nemes érzelmű egylet fennállása óta
hány nyomorgó szegénynek törölte le köny-
ceppjeit s a végső elkeseredésben hány-
szor jelent meg védőangyalaként az özve-
gyek és árvák közt, hogy Isten adományaként
nyújtsa szívének legnagyobb adományát:
a vigasztalást, a reményt, mely mindnyá-
junktak egész egyetemben és Istenben összp-
ontosit.

Hogy mily szavakkal köszönjük meg
ezen önfelelőző egyletnek buzgóságát, sok
gondolkodás daczára más szavakkal nem
tehetjük, minthogy: a jó Isten fizesse meg!

Az egylet működéséről nem írunk:
Hiszen kar volna minden fáradozásunkért,
mert hűvelben és gondosabban nem tehet-
jük, mint azt a keresztény nőegylet f. hó
22-én gróf Szápáry Gézáné önmű. elnöke
alatt tartott közgyűlésen kimutatta. De mi-
előtt a keresztény nőegylet alábbi kimuta-
tásának közlésére térnénk, nem mulaszthat-

juk el e nemes egyesület iránt érzett leg-
mélyebb hálánknak — a szegények nevében
is — kifejezést adni.

Éljen a keresztény nőegylet védőnöke
gróf Szápáry Gézáné önműveltségáé! Éljen
a muraszombati hölgyek, a szegények
védőangyalai!

Az alábbiakban egész terjedelmében
adjuk a nőegylet kimutatását.

Évi jelentése

és számadási kimutatása Gróf Szápáry Gézáné, szül. György
Mária grófnő önműveltségé magas vednöksége alatt álló
„Muraszombati jótékony keresztény nőegylet”-nek 1896.
okt. 15-től 1897. évi okt. 15-ig.

Melyen tisztelt Közgyűlés!

Az elvetett mustárnag terebélyes fává növe-
kedett, melynek hús árnya alatt menedéket, ottal-
man keres a sorsüldözött szegény, a földhöz tapadt
özvegy és az apátlan, anyátlan árva. Igaz ugyan,
hogy még fiatal e fa, de életorás a törzse, melynek
üde lombzatát csakhamar leperzseltelt az egye-
netlenség és viszálkodás dermesztő szele; de ettől
nem féltem egyletünket, mert tagjainak lelkesedése
és buzgalma reményt ad arra, hogy a jövőben is
kitaartott sorozokunk ama zászló alá, melyre a
szeretet lángbetűivel e szavak vannak hímelve:
„A keresztény felebarát szeretet.”

A szent szeretet nevében kérem tehát Mura-
szombat lelkes hölgyeit, hogy a jó ügy érdekében
továbbra is támogassák önfelelőző áldozatkész-
séggel egyletünket. Ne legyen az egyletünk balesője-
nél megvilátozott nemes hűvű muló szalmaláng,
hanem a szeretet soha ki nem alvó tüze, melynek
lángja összevegyülve az özvegyek és árvák hála-
imájával, biztosan felhat az égi trónushoz kegyel-
met, áldást esdve az adakozó fejére.

Ezek után lássuk egyletünk belételtét részle-
tenként, melyet a következőkben van szerencsém
feltárni!

Egyletünknek a jelen 1896/97. évben volt
2 alapító-, 2 pártoló- és 84 rendes tagja; ezek
közül azonban részint elköltözés, részint a választ-
mány által elfogadott törlés és egy halálozás kö-
vetkeztében a rendes tagok száma 65-re olvadt le.
Csekély ugyan e szám, kislel a csapat, de remény-
len, hogy ezen tagoknak lelkesedése és buzgalma
megőri ama jégkérget és közönny, melylyel egy-
letünk iránt némelek viselkedtek, hisz vigasztalni
és a szegényeket istápolni mindig jól esik a nőnek.

Egyletünk vagyonát illetőleg jelentem, hogy
tiszta tőkénk jelenleg 4287 korona 64 fillér, mely
összeg a takarékpénztárban van elhelyezve.

a) Rendes bevételeink főrészt a tagok által aláírt
díjak képeztek.

	Korona	fl.
Az előjegyzett tagdíjak összege	692	40
Ebből befolyt	656	50
Törlésbe hozott hátralékos tagdíj	35	90

b) Mint rendkívüli bevétel szerepel:

	Korona	fl.
1. Gróf Szápáry Gézáné önműveltségé kegyes adománya	200	—
2. Egy névtelen adománya	10	—
3. Kovács Károly és neje mult évi há- tralékos tagdíja	12	—
4. A „Muraszombati takarékpénztár” adománya	60	—
5. A „Dévassmegyei takarékpénztár” adománya	40	—
6. N. N. ajándéka	20	—
7. A nyári mulatság tiszta jövedelme	839	08
8. Árva Mathild urónő ajándéka	24	—
	1205	08

Kiadásainkat az egyesület által gyámoltott
szegények segélyezésére képezzük, e végből a választ-

A „Muraszombat és Vidéke” tárcsája.

Vas és Zala vármegyék deli síkja.

Irtá: **Bellosies Bálint.**
(Folytatás.)

Az új vallást az Alsó-Lendvári misszióba járó
papak ismertették a vend néppel.

A vend területen a földesurak közül három
Széchy testvér (az egyik Muraszombaton, a másik
Baloghgyen, a harmadik Felső-Lendvában lakott)
volt az új hit barátja s az ő pártfogásuk mellett
működő lendvai papok utján tört át a vend job-
bágység Luther hitévére.

Muraszombaton abban az időben két pap hir-
dette az Isten igéjét; az egyik a várbán a Széchy
uram udvari papja, a másik a városi templomban.
Mártonhely (Mártvány), Felső-Lendva. Csendlak
(Tissina), Szent-György, Szt-Ilona. Szt-Benedek, F-
Petrőcz templomai mind az evangélikusokéi voltak
a hozzájuk tartozó atyafiakkal együtt.

Az 1627. év nyarán a tótsági ág. ev. fárakban
kanonika visitatio tartatott, mely visitationak jegy-
zőkönyve magyar nyelven szerkesztve, mai napig is
meg van a tissinai fára levéltárában. Visitorok
voltak Zvonarics sárvári superintendus. Letenyei
István csopregi lelkes. Terbár István felső-lendvai
esperes, Széchy és Bathányi. E visitationban még
nem vesztve Pecsérőcz, Hídékut és Istvánfalva,
melyek a visitationál ifjabbak. Minden arra mutat,
hogy akkoriban virágzó állapotban volt a protes-
táns vallás.

A pozsonyi vértörvényszék ellen a tótsági lel-
készek védte az a körülmény, hogy a terület
török hódoltság volt a kanizsai pasa fenhatósága
alatt, ki védelmébe fogadta őket, békével folytathat-
hatták lelkeszi működésüket egész 1730 tájáig.
1729-ben a felső-lendvai templom három oldalár
gróf Nádasdy katólikus püspök felszentelte. Az
azután következő időkben a katonai hatalom is
törtett.

II József türlemi parancsa után keletkeztek
a tótkeresztúri, hodosi, battányi egyházak. később
a bodonezi, felső-petrőczy és domokosfai.

A templomaitól, papjaitól megfosztott evang.
vendek az 1681. sponri gyűlés határozatához híven
a nemes-csóri és sudi articularis gyülekezetekbe
szoktak eljárni hűsvető és aratás előtt, a két-
három napi járásra eső helyeket gyalogszerrel ke-
resvén föl, hol kedvkért vend ajku lelkesek is
voltak alkalmazva.

A mai vend nép szokásairól, viselőletről stb.
nem szölok ez alkalommal, hanem a t. olvasót a
cikk végén levő repertoriumra figyelmeztetem.
Nem tettem azonban, hogy két érdekes régi köz-
lemény alapján a régi vendek életét be ne mutassam,
amnyival is inkább, mert a szóbanforgó dol-
gozatok most már nehezen hozzáférhetők. A két
dolgozat közül az egyik Bítüicz Lajos püspöké (*A
Vass és Szala vármegyei Tótkról. Tud. Gyűjtemény,
1819. III. k.*), a másik Csaplovics Jánosnak
Bítüicz dolgozata felhasználásával készített műve
(*Croaten u. Venden in Ungarn. Ethnographisch
geschiedtel von F. v. Csaplovics, Pressburg, 1829.*)

A hegyek közt szétszórt vendek szegényes lakó-
sáikat tölgy- vagy gesztenye-tusokra építették, de
már Cs. adatyajütése előtt (1828) szarított téglalából
készítettek is voltak. A régi patriarchalis életnek,
de másrészt a fa bőségének is jele, hogy a hegyben
lakók fával, a fa szállítással szveszen segítettek
egymást. A sík lakóinak nagyobb gondot adott a
házépítés, mégis házaik csinosabbak voltak mint a
hegyek lakói. A durván faragott s végükön össze-
rött gerendákbal épült falakat belülről s (a hegyek
közt nagyobbára, a síkon mindig) kívülről is besá-
rozták és itt-be is meszelték.

A hegyek közt a házba lépe a pitvarba
(Preküt) ért az ember, melytől jobbra fekkát a
szoba, balra a kamara. A lakószobák hosszúak és
szélesek, de alacsonyok és nagyon sötétek, daczára,
hogy néha 3-4 ablak is van rajtuk, de a melyek
a régi házaknál nem egybekel kiesi, ide-oda vonható
deszkával elzárt lyukaknál. Egy-két vánkoss nélküli
ágy (az ágyban csak a család feje hál, a többi
kemenczén vagy másutt), egy sarokban álló durva
asztal, két falhoz szorult rendkívül vastag pad, rit-
kán egy-egy támasztékkal bíró szék az összes bur-
zat. Fontos tárgya a szobának a hosszas négyzsidű,
lapos tetőjű s elül tüzhelylyel ellátott kemence.
A körültelet elfutó padokon alszik télen át a csal-
d több tagja. A kemence előtt süttötek-főztek,
külön konyha tehát nem volt. A fálkalyk korma és
a keménytelen kemenczéből a két ablak közöttben
felül alkalmazott nyíláson eltávozó füst a szoba
felül fektetése festi.

A rendesen szűk kamara (Klejt) a megháza-
sodott fink lakóhelye. Az istállót a síkon a ház

mány által hozott határozat alapján a következő segélyek osztottak ki:

	Korona	ml.
1896. nov hóban 18 szegény havi segélyben	48	—
" " " " 2 rendkiv.	6	24
" decz. " " 16 havi	33	—
" " " " 2 rendkiv.	8	—
1897. jan. " " 17 havi	35	—
" febr. " " 18 " "	49	—
" márcz. " " 17 " "	37	—
" " " " 3 rendkiv.	10	—
" április " " 18 havi	43	40
" május " " 17 " "	48	—
" június " " 15 " "	30	—
" július " " 18 " "	42	—
" aug. " " 18 " "	50	—
" szept. " " 17 " "	38	—
" okt. " " 17 " "	38	—
összesen 213 szegény	összesen	515 64

Ezenkívül a szegénysorsu vidéki tanulók részére kiosztott 1600 tányér leveles.

Egyuttal tisztelettel bejelentem a számvizsgálóbizottság jelentését, az egyleti vagyoneletről a kimutatását, melyek alapján kérjük ügyvezetőinkre a felmentvényt.

Egy híres keresztény szónok szavaival fejezem be jelentésemet, ki így kezdte beszédét: „Ma előtetek egy tiszteletre méltó és igazságos küldetés végzik; megbízom a város szegényei. Nem törvényes végzéseik, sem a törvényhozó-testület küldött engem ide, hanem a legelzomorított, legmegrendítőbb látvány. Ide jövet, a piaczen mentem keresztül s az utca kövezetén egy sereg szerencsétlen embert láttam feküdni, egyiknek keze, másiknak szeme hiányzott, mások gyógyíthatatlan sebekkel telten mutogatták unok fekélyeiket. Azt gondoltam, hogy nagy szívvelenséget követnek el, ha nem beszélnek előttetek e szerencsétlenekről. De minék eseteljem a szegénység és a nyomor borzalma, hisz látják, naponként tapasztalják embertársaikon e nyavalyát, hisz most is, szívük nemes vonalmát követve, idejötték, hogy tanácskozzanak, miként szarítsák fel a sírok könyűit, hogyan adjanak az chezőnek célt, a szomjazónak italt, hogyan ruházzák a mezteleneket. Adja Isten, hogy a jövő évben számban és anyagi eszközökben gyarapodva, még több szegényt részesíthessünk a keresztény szeretet áldásaiban.

Özv. Horváth Györgyné,
titkár.

Pártoló tagok évi járuléka.

	Korona	ml.
Bagáry József plébános Mártonhely	6	—
Gáspár Ferenc " Muraszombat	12	—

Rendes tagok évi járuléka.

	Korona	ml.
Agustich Pongráczné Muraszombat	12	—
Adanis Mária " " "	6	—
Antauer Katalin " " "	6	—
Barbarics Ferenczné " " "	1	20
5 Baradies Istvánné " " "	4	80
Bácz Jánosné " " "	4	80
özv. Berke Mihályné " " "	24	—
Bitterman Tivadarné " " "	6	—
Bölcs Béláné " " "	12	—

10 Czípóth Miklósné Muraszombat	6	—
Dr. Czípóth Zoltánné " " "	24	—
Scháp Rozália Battányfalva	8	40
Özv. Csasinovics Ignáczné " " "	12	—
Csorna Jenőné Muraszombat	7	20
15 Dívják Antalné " " "	4	80
Dobrai Rozália " " "	9	60
Fadik Károlyné " " "	6	—
Faschingher Emília " " "	12	—
Fiszaró Józsefné " " "	12	—
20 Graf Erzsébet " " "	4	80
Gyura Sándorné Iszákócz	4	80
Hancz Imréné Muraszombat	1	20
Hartner Gézáné " " "	12	—
Ilgodius Józsefné " " "	12	—
25 Özv. Horváth Györgyné " " "	7	20
Horváth Ivánné " " "	4	80
Hunyadi Sándorné " " "	12	—
Keremár Péterné " " "	4	—
Dr. Klái Elekné " " "	24	—
30 Kiribich Eleonora " " "	6	—
Özv. Kirchmayer Józsa " " "	4	80
Özv. Kipferling Károlyné " " "	1	—
Kocsvara Erzsébet " " "	4	80
Kollmann Alajosné " " "	4	80
35 Kolossa Mártha " " "	7	20
Kolossa Józsefné " " "	6	—
Kontrecz Mihályné " " "	—	80
Kotvics Tamásné " " "	4	80
Kovács Istvánné " " "	4	80
40 Kusztik Thekla " " "	4	80
Kühár Anna " " "	4	80
Kühár Jánosné " " "	6	—
Lázár Jánosné " " "	6	—
Leitner Hedvig " " "	4	80
45 Lejkó Ferenczné " " "	4	80
Lonesár Mihályné " " "	6	—
Hj. Marics Jánosné " " "	4	80
Marics Petronella " " "	4	80
Mathias Mihályné " " "	6	—
50 Meixner Janka " " "	7	20
Mintsek Gáspárné " " "	7	20
Mintsek Valéria " " "	4	—
Most Jenny " " "	12	—
Olajos Sándorné " " "	12	—
55 Olasz Terka " " "	7	20
Pintér Gézáné " " "	12	—
Özv. Pintér Miklósné " " "	7	20
Pollák Pongráczné " " "	6	—
Pollák Rozina " " "	4	80
60 Dr. Prugberger Vinczné " " "	11	—
Ratkohl Anna " " "	7	20
Rék Jánosné " " "	3	60
Rituper Miklósné " " "	4	50
Rózsa Istvánné " " "	9	60
65 Sáury Józsefné " " "	12	—
Schweinhammer Jánosné Battányfalva	12	—
Simon Józsefné Muraszombat	1	20
Sinkovich Elekné " " "	2	—
Skerlák Józsefné " " "	6	—
70 Slebich Ignáczné " " "	7	20
Sokál Jozsefné " " "	7	20
Sömen Jánosné " " "	4	80
Özv. Sömen Mihályné " " "	4	80
Schönviznerné Felér Ilon " " "	7	20
75 Szelecz Ivánné " " "	4	80
Takácsné K. Irma " " "	7	20
Tóth Miklósné " " "	7	20

Török Ernőné Muraszombat	28	80
Véniss Margit " " "	9	60
80 Véniss Nucca " " "	9	60
Vida Józsefné " " "	4	80
Vörös Jánosné " " "	4	80
Vratarics Ivánné " " "	3	20
Vüjecz Józsefné " " "	4	80
összesen	656	50

Ajándékok:

Gróf Szápáry Gézáné " " "	200	—
Árvai Mathild " " "	24	—
N. N. " " "	20	—
Kovács Károly és neje " " "	12	—
Névtelen " " "	10	—
„Muraszombati takarékpénztár“ " " "	60	—
„Délvasmegyei takarékpénztár“ " " "	40	—
összesen	366	—

Egyéb jövedelmek:

A nyári mulatság tiszta jövedelme " " "	839	18
Tökékatokban " " "	134	12
Elhalálózás folytán megmaradt segély " " "	2	—
összesen	975	20
Pénztármaradvány az 1896. évről " " "	2981	54

Főösszeg: 4979 24

Kiadások:

A helybeli s battányfalvi házi szegények segélyezésére gyűlési határozatok alapján:

	Korona	ml.
1896. november hóban	54	24
" deczember " " "	41	—
1897. január " " "	35	—
" február " " "	49	—
" márczius " " "	47	—
" április " " "	43	40
" május " " "	48	—
" június " " "	30	—
" július " " "	42	—
" augusztus " " "	50	—
" szeptember " " "	38	—
" október " " "	38	—
Szolgálatra " " "	40	—
Népkönyvtárban iskolás gyermekeknek leveles " " "	122	86
Nyomatványokra és vegyesekre " " "	13	10
Törzsvagyonnak elhelyezett " " "	4287	64
összesen	4989	24

Összesítés.

Bevétel:

1. Tagok évi befizetett járuléka " " "	656	50
2. Ajándékok " " "	366	—
3. Egyéb jövedelmek " " "	975	20
4. 1896. évi pénztármaradvány " " "	2981	54
Főösszeg:	4979	24

Kiadás:

1. Házi szegények segélyezésére " " "	515	64
2. Szolgálatra " " "	40	—
3. Népkönyvtár " " "	122	86
4. Nyomatvány és vegyesekre " " "	13	10
5. Pénztári maradvány mint egyenleg " " "	4287	64
Főösszeg:	4979	24

Szelecz János,
s pénztárnok.

Takács R. István,
pénztárnok.

folytatásaképen, a hegyvidéken külön vagy a házal derekzögben építik A sikon pajtáuk is van.

Egy ilyen házban két vagy három család lakik együtt, t. i. három testvér családjal. A leg-öregebb a gazda, ki azonban átadhatja testvérei egyikének a gazdai tisztelet. Csaplovics különösen kiemeli a felső-erdélyi uradalom jobbágynak különösen és gazdagabb berendezésű házaát.

A hegylakók legtöbbször feketék vagy gesztenyebarnak, ritkán vörösek. Arcszínük fehérpíros vagy barnapíros. A sikon lakók halványabbak, soványabbak. A haját nyíratlanul viselik; némelyek görbe fésűvel tartják össze. A bajszát időről-időre megrovíditik. Nagybörzést nyulánkok, ritka az alacsony, kövér. Melencz, Iszákócz és Dekleszin már akkor is golyvások és hülyék nagyobb száma miatt esztű farkjai voltak.

A hegyi lakók egészségesek, de ha megbetegsznek, mintán közelben nincs orvos, csak maguk gyógyítják magukat. Jó bor, erős torma a fő orvosságuk. Orvosuk a vén asszonyok, kik csakhamar rífogják a betegre, hogy a boszorkányok rontották meg (Gyalma). Betegségeik: a tüdőgyulladás, vízhatóság, köszvény (Protin), laz Treszlika és vérhas (Grizza).

Nagyon fájjalják a kuzmai filiális templom közelében volt gyöngyvizet. Még akkor látszott egy hajdani tó száraz medre, a mely tő régen a népmonda szerint mindenfélle betegség meggyógyított. De mikor két falubeli testvér perpatvar közben a tó mellett agyonverte egymást, a tó vize felhő alakjában Stájer felé eszállt.

A hegylakó vend téli ruhadarabjai: béléstelen

kék nadrág, posztómellény, durva szövetcabát, köpeny, a muramentioké stájer mintájú fekete ágyéig érő bőrbunda, sipka vagy kerek kalap, csizma. Nyáron kalap, mellény, durva kabát (dolmány) és egy vászou- vagy posztótárisznya alkotja ruházatukat.

A hegylakók asszonyai télen világoskék, feketével szegett posztóbundában, a sik asszonyai fekete bőrbundában járnak. A sikon lakók eredeti ruhadarabja az egész bokáig érő újtalán durva gyapjúrupe (zobou), mely fölfe finom, el a mellén kivarrott csikkal (pris) összefűzött lepedőt teritelen. A főkötő (poczió) felé négyzetleges kendőt (pecsa) kötnek. A felső- és alsó-szlónoki és istvánfalvi nők fejükön télen-nyáron egy 1—2 öl hosszú kendőt (pola) viselnek. A leányok egykor pártal viseltek, most azonban hajukat befona hátul aláfogtájk piross szalagokkal befent fonatokban.

Alsó szoknyájuk kottás, Az egyik (kikla) a csipő fölött van megerősítve, a másik (janka) a mellés alaku s a vállakon nyugvó inggel (polecnyek) felül össze. Idegében a nők derekukra ugnevezett pojazst, egy két évvel kötötték. Rövid feketé kőtény egészítette ki a ruházatot. Külömben a nők otthon s a mezőn tisztán viselnek, mióta a szomszédok csufja leszkották őket a piszokról. Ilyen csufolódás: Jeli je pri vasz pogorjaja voda (megégett nálatok a víz?).

Legsínosabban álltözködnek a felső-erdélyi uradalom jobbágjai: asszonyaik már selyem melléseket, finom vászou-szoknyákat kezdenek viselni.

Élelmiszereik: káposzta, répa, bab, lencse, hajdina, árpa, köles. Ezeket kívül legkedvesebb ele-

delük a kukoriciszibból készült gánicza. Szívesen eszik a lisztelvest Közös táliból esznek, fatányér a gazda előtt van, ki rajta darabolja szét a húst. Nyáron saláta (szalomás), uborka, tejfel, hagyma, tej az eddelük. A sikon lakóknak jobb a kenyerekük, de a hegyek közt ritka a tiszta rozsenyér; zab, kukorica, hajdina, árpa, bab, bükköny-keverékből készült, sőt szék esztendőkben lenmagból, kukoricatúsából és törkölyből készítik. Munka közben és ünnepek alkalmával „tékozlóan szíves-főznek“.

A hegylakó munkásainak szívesen találja fel a hajdinasca-t, egy vékony, hajdinaliszttal meghintett sült tészta; az a répmaggal van behintve, neve repnyacska, ha répmaggal és törval: gibanicza. A sikon lakóknak különösen a csernezieknek kedves eddelük a törval behintett krápcza.

A lakodalnak kedves eledele a vrtanek, egy kerek buzakalács, a kolacs, gibanicza. Ez utóbbi következképp készül: a vékonyra nyújtott tészta behintik répalv vagy káposztával vagy törval, a sájt, fölébe új tészta, aztán ismét egy réteg répa stb. tesznek. Sokszor 10—11 réteget raknak egymás fölé, vajjal megkenik s megsütik. Az asztalon nyolcz részre vágják, minden vendég kap egy darabot. El is vihethet hazá, de munkából kenyeret, lakodalomból pezseket, vrtánkát, egyéb süteményt vagy vinni nem illik.

A hegylakók szeretik a bort, pálinkát, a sikon lakók mérsékletesebbek.

(Folyt. köv.)

A számvizsgáló-bizottság jelentése.

Milyen tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk jelenteni, hogy a Muraszombati ker. jót nevelget. pénztárkönyveit, az 1896/97. évi zárszámadását és pénztárát megvizsgáltuk, s teljesen rendben találtuk, miért pénztárnok részére a szokásos felmentvény megadását kérjük.

Muraszombat, 1897. okt. 28.

Agustich Pongráczné m. k. Kovács Istvánné m. k.
Olászy Terka m. k.

Adományok a népkönyha részére:

Gróf Szápáry Gézáné elegendő tízfutát, továbbá zöldségre és fűszerekre 20 koronát, Schedl Nándorné egy mérő bargonyát.

A tisztviselők és választmányi tagok névsora:

Védnök s elnök: Gróf Szápáry Gézáné.
Alelnök: Agustich Pongráczné.
Titkár: Özv. Horváth Györgyné.
Gondnok: Tóth Miklósné.
Pénztárnok: Takács R. István.
Segédpénztárnok: Szlepecz János.

Választmányi tagok:

Böles Béláné. Hunyady Sándorné
Meixner Mátvásné. Mint Rézsóné
Olajos Sándorné. Pinter Gézáné
Özv. Pinter Miklósné. Pollák Pongráczné
Schweinhammer Jánosné. Sleich Ignáczné

Számvizsgáló-bizottság:

Kovács Istvánné. Olászy Terka
Saáry Józsefné. Véniss Neuca
Faschinger Gyözőné. S Fehér Ilona.

Költségvetés 1897/98. évre.

Bevételek:

	Korona	III.
1. Tagdíjakból	650	—
2. Szápáry Gézáné grófnő évi ajándéka	200	—
3. 4000 korona alapítóke évi kamata	220	—
4. 1896/97. évi pénztármaradvány	287	64
összesen	1357	64

Kiadások:

	Korona	III.
1. Rendes segélyre	650	—
2. Rendkívüli segélyre	350	—
3. Népkönyhára	200	—
4. Szolgálatra	40	—
5. Vegyesekre	117	64
összesen	1357	64

Néhány szó a gyümölcsfa ápolásáról.

Az állami faiskolák kivételével alig találunk gyümölcskerteket hazánkban olyanokat, melyek igazán szakértelemmel vezetnek; pedig gyümölcsészetünk emelése nemcsak magán, de községi szinten is fontos. Sok oly területtel rendelkezőnk, mely egészen parlagon hever, hol például gyümölcstermesztésre az teljesen alkalmas lenne. Nincs meg nálunk a vállalkozási hajlam, s ennek következményeként tekinthetjük azt, hogy ezeket a földeket is az gazdasági terményekért, melyek előállítására hazánkban is könnyen keresztülvihető. Franciaországban vagy Németországgal hasonlítva össze gyümölcsészetünket, óriási különbségeket fogunk találni ennek kultiválásában. A francia például felhasznál minden talpalatnyi földet gyümölcstermesztésre, mert azt tartja, hogy gyümölcsöt minden talajon lehet termelni; főleg az, hogy a megfelelő gyümölcsment és fajtát helyesen válasszuk meg, ellenben Magyarország még ott sem méltatja a gyümölcsészetet kellő figyelemre, hol az illető hely másra, mint gyümölcstermesztésre nem is volna alkalmasabb; s ha van is egy-két magánüzemelésben gyümölcsös, annak ápolásával alig törődnek. Talajunkkalásról, trágyázásról; szó sincs pedig a gyümölcsfa évről évre új szükségére van erre, mint bármily kultúránál. Ha a gyümölcsfát nem trágyázzuk, jó, szép és egészséges fejlődést s elegendő mennyiségű gyümölcsre nem számíthatunk; míg ellenben a trágyázás helyes keresztülvételével gyümölcsfaik termőképességét folyton fokozhatjuk s így gyümölcsösaink jövedelmezőségét biztosíthatjuk.

A gyümölcsösök trágyázása nem könnyű feladat. Egy helytelenül véghezvit trágyázás többet árt, mint használhat, így például, a ki augusztusban, vagy szeptemberben trágyázza, az önmagára ideje elő gyümölcsösének romlását s miért? Azért, mert az ezen időben adott trágyázás úgy a fa, a tápanyagok bősége következtében késő őszig elcsúsztatja fiatal hajtásokat, melyek aztán télen elfagyhatnak. A gyümölcsösök trágyázását két időszakban lehet eszközölni és pedig vagy októbertől novemberig, vagy márcziustól júliusig.

A trágyázásra legalkalmasabb az egy-olalu trágya és pedig elhalálomra, szuperfoszfát káli és mész alakjában, ezeket használnak a legsikeresebben a következő szabályok szem előtt tartásával:

1. A trágyaanyagokat higítani kell. A hígítás viz, illetve trágyaléségével történik. A chilisárléromot vízben, a többi pedig trágyalében oldjuk fel; 2. egy felnőtt fára számíthatunk: 50 gramm chilisárléromot, 80 gramm szuperfoszfátot, ugyanannyi kámitot és körülbelül $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ kilogramm meszet;

3. a trágyaanyagokat a fa korona karimájának megfelelőleg elkészített lyukakba öntjük egy öntöző kanna segítségével;

4. a lyukakat, melynek száma egy fa körül 6-14 lehet, egy földfűrő segítségével készítjük el, ügyelve arra, hogy a fagyókéret sértetlenül maradjon, s hogy a lyukak olda kerüljenek, a hol a fa hajszályvokerei a legszamosabbak (a korona kerületének megfelelő körben van);

5. évente csak kétszer használjuk trágyát, mert az esős trágyázás a fát tönkre teheti. Ha tavasszal a trágyázás erős volt, úgy ősszel el is maradhat.

A trágyázás iyletén keresztülvitele igen jó befolyást gyakorol a gyümölcsfákra s annál inkább ajánlható, mert aránylag csekély költséggel jár.

Helyi s vidéki hírek.

— Kérjük m. t. előfizetőinket, hogy folyó és hátalékos előfizetéseiket mielőbb rendezni sziveskedjenek.

— **Széchenyi Tivadár gróf v. b. t. t. f.** hó 18-án ő felsége a király által fogadtatván, ezuttal köszönte meg a titkos tanácsosi méltóság legkegyelmesebb adományozását.

— **Ernusz Kelemen** főrendiházi tagot f. hó 18-án ő felsége a király fogadta, mely alkalommal ömöltésiga főrendiházi taggá történt kinevezéséről mondott köszönetet az uralkodónak.

— **Fényes esküvő** ment e hó 20-án az itteni íz templomban vége. Ascher B. és Fia helybeli czég főnökeinek, Arvai Bernátnak lányait, Camillát vezette oltárhoz Krausz Gusztáv, az eszki műmálos zágrábi képviselője. A polgári esketés után a szépen díszített és zsufoltság megtelt templomban, Dr. Frank József helybeli rabbi, egy gyönyörű és megható tartalom beszéd kíséretében egyháziul adta össze az ifju párt. Esküvő után fényes lakomára gyűlt össze a násznép a Dobrai-fele vendéglőben, a hol kitünő étel és vig poharzás mellett a késő estől örökig maradt együtt, nem lévén hiány felkes és elmes, az ifju párt élető beszétekben sem, ugy az ifju pártnak, mint az örömpápnak mindkét szívbel gratulálunk!

— **Felhívás.** A muraszombati gazdasági főkegyelet választmánya felhívja az egyelet t. tagjait, hogy hátalékos s folyó évi tagdíjajkat az egyelet irodájában mielőbb lefizetni sziveskedjenek

— **Hazañas ünnepély a főgymnasiumban.** A szombathelyi királyi kath. főgymnasium f. hó 27-én tartandó ünnepélye sz. misével kezdődik, melynek tartama alatt a tanuló ifjúság éneklara fog énekelni. Mise végzetével a főgymnasiumi épület dísztermében előkéklik a királyhymnuszt, a történelem tanára előadásában méltatni fogja a legmagasabb kézirattal megemelt történelmi alakok érdemét, egy tanuló szabad előadásában szintén a kegyes kézirattal foglalkozik, két tanuló alkalmi költemények szaval, az ünnepet az éneklara éneke zárja be. Az ünnepély nyilvános lesz és hiszünk, hogy főgymnasiumunk örömmelnepeben a nagy közönség is számban fog részt venni.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Koscich Ilona barokói állami elemi iskolai tanitónőt a stridói állami elemi iskolához helyezte át.

— **Vámszedési jog.** A kereskedelmiügyi miniszter Ribus Mátvás és társai szelvényküti lakosoknak a kompávn szedési jogot megadta.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Keeskenethy Julianna okl. tanitónőt a barokói állami elemi népiskolához rendes tanitónővé nevezte ki.

— **Difertitiz.** Ivánfalván, Rónafón. Högérsen, Magyar-Gencsen, Miskén és Rumban 1 difertitiz-megbetegedés fordult elő a mult hét folyamán.

— **Öngyilkos honvéd.** Körmenfén f. hó 19-én Kosalki József közhonvéd, ki az ottani helyőrség katonái között pontosság, a fogvaesetést által főlebbvalói becsülését vívta ki, ismeretlen okból felakasztotta magát. A muraszombati járásba való szerencsétlen katonának tegnap adták meg a szokásos katonai gyászpompá mellett a végső tisztsejéget

— **Város és vármegye.** Szombathely város tanácsa azon kérelmenél járult a vármegyevé, hogy a törvényhatóság a székváros általános esatornázási költségéire vagy egyszer s mindenkorra 25,000 frt tökével, vagy 50 éven át évi 1500 frttal járuljon. Hát a mi vasutunkra!

— **Helyreigazítás.** A mult számunkban a vashidegkúti iskolások üléseről szóló tudósításban az értelem teljesen megzavaró mondat feleselreletett. Helyesen így kellett volna lenni: „osztálytanító már 7 éve átvősen mikdők a vashidegkútiak teljes megelégedésére, a hazai nyelv ápolására.” Mit ezennel helyreigazítottuk.

— **Lopás.** Kutos János bokrácsi születési esavargó már több napon át Muraszombaton tartózkodott s barátságot kötött Pobjics Józseffel, Dobrai János háziszolgájával. Ez idő alatt megtudta Kutos János, hogy Pobjics József házi szolgáló készépnél fölött rendelkezik, mit egy kínáló alkalommal el is tulajdonított, a várkerben elástá. Az ellopott pénz 47 frt 53 kr., mi Pobjics Józsefnek szerencsére minden hiány nélkül meg is került és Kutos Jánossal együtt átadatot a kir. járásbírósnak.

— **Időjárás.** Az idő változatoságát annyira megszoktuk, hogy azzal már alig törődünk. De hogy október 20-án dörögés és villámzás legyen, azt alig merté volna valaki állítani. A nevezett napon 4 óratájban erős felhő borította az égbolzatot s az emberiség körében teljes sötétség lőtt. Mindenki gondolatkora merült s igyekezett, hogy a korai sötétség okát megfejtse. De nem tartott soká, mert egy erős villámzás a reá követkedő hatalmas dörög megfojtette a talányt. Rövid idő múlva elvonult a kárt nem okozó vihar.

— **Tüz.** A vidékünkben is érdeklő tüzeset volt Regedében, Ugyanis f. hó 18-án legett a Trummer-féle gőzmalom. A kár a 100,000 forintot is meghaladja. A malom biztosítva volt.

— **Örült nő sorsa.** Szampf Mihályné született Offenbeck Jozefa kunzai lakos, aki több éve emelhaborodott: két hét előtt eltávozott hazulról s többé nem került elő.

— **Halott a házátón.** Domiler Márkus cserpepesség vasárnap keményen mulatott s aztán átment Luttenbergbe, ahol egy ismerőseinek a házátéjére mászott föl s ott mély álomba szenderült. A házi nép másnap halva találta meg a házátón. Halálát agyszélhűzés okozta.

— **Állami vetőmag a gazdáknak.** Az idej sauyara természere való tekintettel, elhatároztá a földmívelési miniszter, hogy a mennyire lehetséges, az erre szornló gazdáknak jó vetőmaggal segíti az állami bírtokos termésdől. Az ősziek iránt való jelentkezés ideje már elmúlt, hanem tavaszi vetőmag iránt még 31-ig lehet még jelentkezni még a bábolnai, kishéri, gödöllői, mezőegyházi és fogarasi állami uradalmak igazgatóságainál. A vetőmag ára olyan lesz, mint az elszállítás napján az emlitett uradalmak környékének piacain. Őszi vetőmagot a nagy szornlóságban levő kis gazdáknak kölcsön is adatot a miniszter, hogy annak az árát majd csak a jövő termésből kamat nélkül fizessék meg.

— **Kopár területek befásítása.** A földmívelésügyi miniszter felhívja a bírtokosokat, hogy kopár területeik jövő évre való beültetéshez szükséges facsemetékért már most folyamodjanak. A folyamodók a beültetéshez szükséges facsemeték kivétel nélkül mind ingyen kapják, sőt a jó példát előjáró szegényebb községek, kishirtokosok, egyházak, iskolák és közbirtokosságok helyett a vasuti szállítási költségét is az állam viseli

— **A kis lottó vége.** Lapunk tisztelt olvasóközönségének b. figyelem felhívjuk Török A. és Társa budapesti czég hirdetésére, a m. k. szabad. osztálysorsjegyek elárulásával meg lettek bízva. Ezen sorsjáték a m. kir. kormány felügyelete alatt áll és mindenképen ajánljuk, hogy bizalommal forduljon Török A. és Társa felárulástókhoz Budapestben.

A ki másnak vermet ás, maga esik bele.

Sok krumplija termelt jegyző urannak, oda hívatta tehát Csicsa cigányt, hogy ásson neki egy alkalmas vermet. A cigány meg is ásta a vermet, aztán tele hordták a sok szép krumplival.

Hanem később a jegyző egy vette észre, mint ha nagyon fogyna a krumpli. Rá lesett hát s ime egyszer ott találja a veremben Csicsát, amint épen javában rakdók. Végig víg a cigányon s ráriparodik:

— Hát te gazember mit csinálst itt!

— Jáj, jaj, tekintetes uram, nem csinálak én semmit, csak bele estem a verembe. Beteljesedett rajtam a közmondás, hogy „a ki másnak vermet, ás, maga esik bele!”

— **Hölgyek figyelmébe.** Herz Rezső női ruhakéremgyáregkedő Budapest, Bécsi-utca 6. szám. tisztellett tudatja, hogy az ősi és téli időnyre az egész raktár bel- és külföldi kelmekből már egyfvt van. Mintagyűntemény kívánatra készséggel küld, belbizonyított, hogy az idej saison legszebb és legújabb termékei nagy választékban találhatók fel áztetében.

— **Az osztály-sorsjáték.** Szeptember 29-ével a „kis lottó” Magyarországon megszűnt s az osztálysorsjáték modern és kipróbált intézménye lépett helyébe. A m. kir. szab. osztálysorsjáték

„Magyar Kritika.” E cím alatt havonként kétszer megjelenő kritikai folyóirat jelent meg Benedek Elek szerkesztésében. O. és mellette szerkesztő bizottság adja ki a folyóiratot, mely a tudomány és irodalom minden ágát felleleli. A kritikai közleményeket tartalmaz. A napjainkban a folyóirat a könyvek újságján minden kritikai előzetes nélkül jelenik meg, nagy szükség van egy komoly kritikai újságra, s a Magyar Kritika, első száma számjából itélve, annak az újságnak látszik, melyre régóta vár író és közönség. A szerkesztő-bizottság tagjai kívül (Aldásy Antal, Balassa József, Heltai Ferenc, Nyári Sándor, Földes Géza, Lázár Béla, Roboz Andor, Juba Adolf) a legjelesebb szakírók munkatársai a Magyar Kritikának. Az első számban magas kritikákat olvashunk történeti, jogi, orvostudományi, nyelvészeti, néprajzi stb. művekről, s több szépirodalmi munkáról. Benedek Elek szép, könnyen hang beköszönő után vagy harmincz könyvről van nagyobb-kisebb híralat, a következők tollából: Balassa József, Márkus Dezső, Heller Ágost, Lázár Béla, Aldásy Antal, Juba Adolf, Fodor Árpád, Roboz Andor, Zlinsky Aladár stb. A kritikai közleményeket nagy gondalal szerkesztett bibliográfia zárja be, mely a lapnak állandó rovata. A Magyar kritika előfizetési ára egész évre 5 ft, felére 2 ft 50 kr. Kiadóhivatal: Budapest, Westselényi-utca 31.

„The Gresham” életbiztosító társaság Londonban. E társulat 48. évi jelentése mely az 1896. évi december 31-én befejezett üzletéről szól és a részvényesek 1897. évi április 27-én tartott rendes közgyűlés elé terjesztett, rendelkezésünkre állván, következő főpontjait közöljük. Az 1896. évben 8654 kötvény 80,577,950 korona tőkeösszeggel lett kiállítva. A díjbevételek levonva a visszbiztosításért fizetett összeget, korona huszonkét millió 823,521.56 fillérre rúgtak, mely összegben a korona 3,444,222.19 fillért vetett első évi díjak befoglaltatnak. A kamatszámla mérlege a lefolyt üzleti évben korona 4,560,665.21 fillért tett ki és a társaság jövedelmét a díjbevételekkel együtt korona 27,384,186.77 fillérre emelte. A társaság az elmúlt évben korona 10,164,913.02 fillért utalványozott oly követelések alapján, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt kifizetési és vegyes biztosításokra korona 2,522,808.96 fillért, visszavásárlásokra 1,349,912.19 fillért fizetett ki a társaság az elmúlt évben. A biztosítási és járadékalapok a lefolyt üzleti évben korona 10,249,031.56 fillérral gyarapodtak. Az aktívák főösszege 1896. december 31-én korona 157,805,340.21 fillérre rúgtak. Tőkebefektetések: korona 490,778.86 fillér angol és írországi állami papírokban, korona 389,524.90 fillér indiai és gyarmati kormányok értékeiben, korona 29,169,911.15 fillér idegen államok értékpapírjaiban, korona 7,810,090.21 fillér vasuti részvények, elsőbbségek és garantáltak, korona 60,417,628.13 fillér vasuti és egyéb kölcsönkötvényekben, korona 17,411,131.36 fillér a társaság ingatlanaiiban (ezek között vannak a társaság bépsti és bécsi háza), kor. 8378,107.48 fillér különböző értékekben. A társaság újabbban a jelzálogkölsön biztosítást is felvette működése körébe.

Nyilvtér.)

*) Az e rovat alatt közöltétek nem vállal el felelősséget a szerkesztő.

Selyem-damasztok 65 krtól 14 ft-ig, valamint fekete, fehér, színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 ft 65 krtig méterenkint, sima, csúskos, különbözők, mintzított, damaszt stb., (mintegy 200 különböző minőség, 2000 szín- s mintázatban, stb.) a megrendelt áru postabér- és vámentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordultal köld: **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari szállító) **selyemgyárát Zürichben.** Széjvába ezimzett levelekre 10 kros, levelező-lapokra 5 kros helyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 21-37.

Hirdetések.

YOLCKMAR BERTA
hatévigilag viselt zongora-tandré
zongora-raktára

„Kölcsönző-intézete
MÁRBURG, Herrengasse 54, földsz.

Ajánlat a legújabb mintázott **Mignon-, szárny-, szalon- és hangverseny-zongorák-kal** gazdagon felszerelt raktárát; ugyszintén a bel- és külföld legelőkelőbb gyárakban készült **piano-it és harmonium-ait**. Eredeti gyári árak; új zongorák **250 ftrtól 1200 ftrig**. **Harmonikumok európai és amerikai hangmódszerben 60 ftrtól feljebb.** Irásbéli jótállás. - Részfizetések, - Beeserel és elad átjártott zongorák. **Olcsó zongoraberlet.** Egyedül képviselte Marburg és vidéke részére **EHRBAR PRIGES** világhíresnek, és is kir. ud. és kamarazongoragyáros létesítés; valamint **PAJMKR RUDOLF** és **TARSA** legismertebb nevi harmonium-gyárának Königrátben.

2264.97.

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbírósság mint teleküzvnyi hatóság közli híre teszi, hogy a rábalapnyesvölgyi tatarkepzentár végrehajtatónak Schreiner Ferenc és neje Gaber Ilona végrehajtást szorvotó elhatározták jöttörök tokeokvetelés és jár-irányt vegrebi ügyeben az árverést a szombathelyi kir. törvényszék a muraszombati kir. járásbírósság területén levő Seregháza község határában fekvő a seregházi 82. sz. újítván A. § 398 a l. hr. sz. a felvett 50. házsz. Schreiner a Buchmann reneszé szül. Gaber Magdolna igazabban Ilona Buchmann Ferenc és neje szül. Gaber Mária nevére írt ingatlanra az árverést 506 forintban ezenal megállapított kiküiltási áruban elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlan

az 1897. évi december hó 2. napján
delelőt 9 órakor Seregháza község elöljáróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküiltási áron alól eladhatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árforlyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendeletr. §-ában kijelölt övadékepes értékpapírban a kiküiltást kezehez letenni, avagy bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegáltatni.

Kelt Muraszombatan, a kir. járásbírósság mint tkkvi hatóságánál, 1897. július hó 19-én.

Saáry,
kir. bíró.

2748. tkv. 897.

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbírósság mint telekvi hatóság közli híre teszi, hogy a muraszombati tatarkepzentár végrehajtatónak Domján Mátyas végrehajtást szorvotó elhatározták jöttörök tokeokvetelés és jár-irányt vegrebi ügyekben az árverést a szombathelyi kir. törvényszék a muraszombati kir. járásbírósság területén levő Murafizesen a muraszombati kir. járásbírósság területén fekvő a murafizesen 15. tkjében felvett I. 117. b. és 173. b. lsz. Domján Mátyas tulajdonát kezező birtokba az árverést 382 forintban ezenal megállapított kiküiltási áruban elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlan

az 1897. évi október hó 25. napján
delelőt 9 órakor Murafizesen a községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküiltási áron alól eladhatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 38 ft 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árforlyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. keltm. kir. igazságügyminiszteri rendeletr. §-ában kijelölt övadékepes értékpapírban a kiküiltást kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegáltatni.

Kelt Muraszombatan, a kir. járásbírósság mint tkkvi hatóságánál, 1897. július hó 27-én.

Dr. Prugberger,
kir. bíró.

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyszertren hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és ártótlóan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: éhségatlanság, gyomorégőség, biztos lebelet, felújtság, savanyú, lefelfogás, hasmenés, gyomorférgés, felalóság, nyálkiválasztás, sárgás, undor és hányás, gyomorégős köhögés.

Háttalato gyogyszeremet bizonyult fejletté, a menyűben és a gyomorlót származott, gyomorültehrőlésdi étellek és italokkal, gúlliták, májbajok és hőmoroldóknál.

Említtet bajknál a **Máriaczelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, mit szás meg szás bizonyítvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forratt: **Török József gyogyszerháza Budapest, Király utca 13 sz.**

A védejéget és aláíratt tizesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zold szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Frády) és ezen szavakkal: „Valódságit bizonyítom”

Kapható: **Bölcs Béla gyogyszerháza Muraszombatan,**

Első magyar királyi szabadalmazott osztály sorsjáték

Huzás: **November hó 11-én.**

Az 897. február hó 27-iki törvény szerint a kis lotri megszűnik és ezen osztályjáték által pótlatik. Nemzetországban ezen ueni sorsjátékok már 100 év óta fennállanak és az illeto sorsjegyek eladattak. Nálunk Magyarországon is emelkodik irán az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb rész. iztos kezében van. Nemcsak iranya lennek csak ráfizetés, leszenek kaphattak. Azert ajánljuk, hogy a vetelle. e soka később.

A magyar osztályjáték áll:

100.000	50.000
eredeti sorsjegyből	és pénznyereményből

A nyersí eselyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lotri, vagy egy igevény vetelle ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös eselyekkel szemben mindenki nyújtsa kezét a szerzesének viszonyalhoz kepest.

Az összes 50000 nyeremény a mellette álló nyeremény-jegyekből látható; ezen nyeremények 6 részben leszenek kiorsólvás és a nyero sorsjegy készpénzben kiiztetetik.

A sorsjegyek ára az első huzáshoz:

6 forint	egy egész	eredeti sorsjegy
3	egy fél	„
1.50	egy negyed	„
0.75	egy nyolcad	„

A huzások a fővárosi vizadó épületében nyilvánosan történnek a m. kir. kormány felügyelet alatt és egy kir. közejgyő előtt. A huzásnál mindenki jelen lehet.

Mi izlethelyiségünkben elárusítjuk vagy utánvétell, vagy az összeg postautalványival beküldése ellenében ajánlott levelel elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevet feljegyezzük és vevőink minden egyes huzás után megkapják a kimért sorsalást jegyzéket.

Rendelményeket a huzás napjáig f. é. november 11-ig fogadunk el.

Török A. és Társa
a magyar királyi szabad. osztályjáték főelárusító,
BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 4P. szám.